

Uttalelse fra Nord-Trøndelag journalistlag til mediestøtteutvalgets innstilling NOU 2010:14.

Mediebedriftene i fylket

Nord-Trøndelag preges av to store seksdagersaviser, og 11 mindre fådagersaviser. I tillegg er Adresseavisen en aktør i sørdelen av fylket. Trønder-Avisa har redaksjonelt samarbeid med VG, mens Adressa og Namdalsavisa har redaksjonelt samarbeid. På nett utveksler også avisene i Polaris-konsernet (Adressa, Levangeravisa og Innherreds Folkeblad Verdalingen artikler). Nord-Trøndelag journalistlag vil konsentrere denne uttalelsen om to punkter i utredningen som er av største viktighet får våre medlemmer.

Produksjonsstøtten

Dette avismangfoldet har blitt til blant annet på grunn av den direkte produksjonsstøtten. Vi ser i dag at de begrensningene som finnes på utbytte for disse avisene, er med på å sikre økonomien deres. I vår region vil en fjerning av produksjonsstøtten hos enkelte av avisene tilsvare et kutt på 25 prosent av den redaksjonelle staben. Vi støtter også de nye kriteriene som det legges opp til. Det vil fremme mer original journalistisk produksjon, noe som er viktig for meningsmangfoldet. Opphavsretten virker å være mer eller mindre opphevet for tekst i dagens nettavisergjennom stadig økende omfang av at saker tas fra den ene til den andre uten at man selv legger til nye opplysninger. Derfor er det nettopp viktig å stimulere original produksjon i redaksjoner under hardt arbeidspress.

For å sikre framtida til disse avisene er det viktig med sterke begrensninger i muligheten til å ta ut utbytte, og at kostnadene på konserntjenester følges nøye. Landslaget for lokalaviser (LLA) argumenterer med at det er vanskelig å få forrentning på innskutt kapital og at disse avisene vanskelig vil få tak i ny kapital hvis utbytteforbudet fortsetter. Vi mener en regulert avkastning, for eksempel knyttet til rentenivået, kan være veien å gå. Konsernene stiller større og større krav til avkastning hos sine aviser¹. Hvis begrensningene fjernes helt vil det være med på å undergrave legitimiteten til denne delen av pressestøtten.

Nullmoms

Utvalget argumenterer selv for hvorfor støtten skal gis i form av nullmoms i stedet for direkte støtte i kapittel 8.2.1.

Dagens mediestøtte er helt klart moden for revidering. Det store inntoget av elektroniske medier er ikke gjenspeilet i dagens støtteordninger. Dagens forretningsmodeller for avisene er under et kraftig press, samtidig som mediene leter etter nye publiseringsplattformer som skal gi inntekter når papirpressene stenger. For oss er det klart at framtidige publiseringsplattformer ikke vil gi de samme inntektsmuligheter som dagens papirverden.

¹ <http://www.nj.no/filestore/stbyerapporttilalle.pdf>, side 22

I NOUen står det at det er avisene som bringer den originale journalistikken, mens etermediene kopierer denne. Med økende press mot forretningsmodellen, mener vi det er viktig at også samfunnet stiller opp for den viktige samfunnsdebatten som avisene driver ved å øke støttenivået på moms.

Vi ser ikke hvorfor det skal være forskjell på viktigheten av samfunnsdebatten avhengig av om den kommer via døde flatpressede trær eller som elektroner til en skjerm. Derfor mener vi at også de elektroniske plattformene skal ha nullmoms. Å legge moms på elektroniske publikasjoner vil gjøre bransjens overgang til mer moderne publiseringsformer vanskeligere.

Utvalget har hatt en klar begrensning i at de skal foreslå tiltak som ikke gir økte kostnader for staten. Vi mener flermedialitetsalternativet er det beste utgangspunktet for videre debatt. Nullmoms på alle plattformer er et klart krav. Vi ser nå at EU også starter en utredning på nullmoms til elektroniske medier.

Norge er et lite språkområde. Derfor har vi vanskelig for å skjønne at nullmoms i Norge vil være konkurransevridende i forhold til publikasjoner i EU som eventuelt har moms.

Med vennlig hilsen

På vegne av Nord-Trøndelag journalistlag

Håkon Okkenhaug

kasserer